

Додаток 14
до Положення про організацію
освітнього процесу в
Таврійському національному
університеті імені В.І.
Вернадського

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
Навчально-науковий гуманітарний інститут
Кафедра конституційного та міжнародного права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор інституту

О.О. Ляшко
«__» _____ 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МІЖНАРОДНЕ ПУБЛІЧНЕ ПРАВО»

за спеціальністю

081 Право

Навчально-науковий гуманітарний інститут

Київ – 2019 рік

Робоча програма з навчальної дисципліни «Міжнародне публічне право» складена для здобувачів вищої освіти відповідно до програми підготовки фахівців за спеціальністю 081 Право ступеня вищої освіти бакалавр, за денною та заочною формою навчання.

Розробник:

Вінгловська О.І. – професор кафедри конституційного та міжнародного права Навчально-наукового гуманітарного інституту Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського, кандидат юридичних наук, доцент.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри конституційного та міжнародного права .

Протокол №1 від 30 серпня 2019 року

Завідувач кафедри
конституційного та міжнародного права

__В.Ю. Швачка

© ТНУ імені В.І. Вернадського, 2019 рік
© Вінгловська О.І. 2019 рік

1. Програма навчальної дисципліни

Передумови для вивчення дисципліни: МІЖНАРОДНЕ ПУБЛІЧНЕ ПРАВО

Зазначається місце навчальної дисципліни у структурно-логічній схемі програми підготовки фахівця, перелік дисциплін, що передують, а також ті, які забезпечуються цією навчальною дисципліною, перелік раніше здобутих результатів навчання тощо);

Мета вивчення дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни “МІЖНАРОДНЕ ПУБЛІЧНЕ ПРАВО” є глибоке та всебічне засвоєння студентами знань про особливості та юридичну природу міжнародного публічного права, про систему сучасного міжнародного права, основні галузі та інститути міжнародного публічного права; співвідношення та взаємодію міжнародного та внутрішньодержавного права; механізми та особливості міжнародно-правового регулювання, взаємодію та взаємозв'язок міжнародного права з іншими правовими системами. Також предметом є особливості функціонування системи міжнародного права, сфера дії, міжнародна правотворчість.

Міждисциплінарні зв'язки

Дисципліна є складовою циклу професійної підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалаврі» спеціальності 081 Право. Знання та вміння, отримані під час вивчення навчальної дисципліни, будуть використані під час вивчення переважної більшості наступних дисциплін професійної та практичної підготовки фахівця, а також в практичній та науковій діяльності.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є оволодіння набуття знань про систему міжнародного публічного права, оволодіння дисципліною міжнародне публічне

право, а також подальше застосування набутих знань та навичок у вивченні правових дисциплін, наукових дослідженнях.

Очікувані результати навчання з дисципліни "Міжнародне публічне право"

(назва навчальної дисципліни)

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні:

Знати:

особливості та специфіку міжнародного публічного права, предмет та об'єкт міжнародно-правового регулювання, основні концепції міжнародного публічного права та відмінності від інших правових систем, методи, основоположні принципи, ієрархію норм та основні джерела, основні галузі міжнародного публічного права та інститути, механізми реалізації міжнародно-правових норм, особливості міжнародної правозастосовчої практики

Вміти :

визначати юридичну природу міжнародного публічного права, основні положення та концепції міжнародного публічного права, вміти застосовувати джерела міжнародно-правові джерела, застосовувати міжнародно-правові норми у взаємодії з національною правовою системою, робити юридичний та порівняльний аналіз, застосовувати джерела міжнародного публічного права, механізм реалізації міжнародно-правових норм в практичній діяльності, законотворчій діяльності, судовій практиці, формувати критичний підхід, розвивати науково-теоретичні та практичні навички

Формулювання результатів навчання для обов'язкових дисциплін має базуватися на результатах навчання, визначених відповідною освітньою програмою (програмних результатах навчання) та деталізувати їх.

Формулювання результатів навчання мають зазначати рівень їх сформованості, наприклад, через його достатність для вирішення певного класу завдань професійної діяльності та/або подальшого навчання за

освітньою програмою.

На вивчення навчальної дисципліни заплановано 120 години 4 кредити ECTS.

Мова навчання: українська мова.

Консультативну допомогу здобувачі вищої освіти можуть отримати у науково-педагогічних працівників кафедри конституційного та міжнародного права, які безпосередньо проводять заняття або звернувшись з письмовим запитом на електронну пошту за адресою: konstkaftnu@ukr.net

2. Структура навчальної дисципліни

Розділ 1. Загальна частина. Юридична природа міжнародного публічного права.

Тема 1. Поняття міжнародного публічного права.

Юридично обов'язкова сила міжнародного публічного права. Специфіка та особливості системи сучасного міжнародного права. Роль, місце та значення системи міжнародного публічного права в системі сучасного правопорядку. Доктрина сучасного міжнародного права.

Тема 2. Історія та становлення, періодизація та основні характеристики міжнародного публічного права.

Історичні концепції міжнародного публічного права. Античні віки. Середні віки (VI-XV ст.). Класичне міжнародне право. Вестфальська система. Перехід від класичного міжнародного права до системи сучасного міжнародного права.

Тема 3. Предмет та об'єкт міжнародного публічного права.

Форма та основні функції міжнародного публічного права. Міжнародне публічне право та міжнародне приватне право: відмінності, взаємодія. Основні джерела міжнародного публічного права. Сучасна практика застосування джерел міжнародного права.

Тема 4. Суб'єкти міжнародного публічного права. Правонаступництво. 1111

Поняття і види суб'єктів міжнародного права. Права і обов'язки суб'єктів міжнародного права.

Держава, як основний суб'єкт міжнародного права. Основні ознаки правосуб'єктності держав. Державний суверенітет. Міжнародна правосуб'єктність України.

правосуб'єктності держав.

Унітарні держави, федерації та конфедерації в контексті міжнародного публічного права. Основні права та обов'язки держав.

Міждержавні організації, як похідні суб'єкти міжнародного публічного права. Нетипові суб'єкти міжнародного публічного права, державоподібні утворення, вільні міста.

Народи і нації, що борються за самовизначення, як основні суб'єкти міжнародного права.

Правосуб'єктність фізичних та юридичних осіб в міжнародному праві.

Нормативна регламентація в міжнародному праві прав і свобод людини.

Визнання в міжнародному праві: основні теорії. Види визнання. Визнання уряду. Визнання нації, що бореться за самовизначення.

Правонаступництво в міжнародному праві. Правонаступництво в міжнародному публічному праві. Правонаступництво держав. Теорії правонаступництва. Правонаступництво щодо міжнародних договорів. Правонаступництво щодо державної власності, державних архівів, державних боргів. Основні міжнародно-правові джерела щодо правонаступництва.

Тема 5. Система й структура сучасного міжнародного права. Основні галузі, інститути міжнародного публічного права. Ієрархія норм.

Поняття та види норм міжнародного публічного права. Статут Міжнародного Суду про джерела міжнародного права. Класифікація норм. Принципи, імперативні та диспозитивні норми міжнародного публічного права. Норми м'якого права. Звичаєві норми міжнародного публічного права. Взаємозв'язок договірних та звичаєвих норм. Процесуальні норми міжнародного публічного права. Судові рішення. Equity в судових рішеннях та консультативних ухвалах міжнародного суду. Ієрархія застосування норм міжнародного права.

Тема 6. Міжнародно-правове регулювання.

Поняття міжнародно-правового регулювання. Механізм міжнародно-правового регулювання. Контрольні функції та механізми в міжнародному публічному праві. Особливості міжнародно-правового регулювання. Міжнародно-правове регулювання у взаємодії із внутрішньодержавним правовим регулюванням

Тема 7. Відповідальність в міжнародному праві.

Поняття міжнародно-правової відповідальності. Підстави міжнародно-правової відповідальності. Ознаки міжнародного правопорушення. Види міжнародних правопорушень. Відокремлення правопорушень від суміжних діянь. Обставини, що звільняють від міжнародно-правової відповідальності. Відповідальність за правомірну діяльність. Види і форми міжнародно-правової відповідальності.

8. Взаємодія міжнародного публічного права та національного права.

Основні концепції взаємодії міжнародного та національного права: монізм, дуалізм. Теорія координації двох систем. Пріоритет міжнародного права. Віденська конвенція про право міжнародних договорів 1969 року про взаємодію міжнародного і внутрішньодержавного права. Визначення порядку взаємодії міжнародного і національного права. Імплементация, трансформація, інкорпорація та відсилка. Практика держав. Регулювання взаємодії міжнародного права в правовій системі України. Роль і значення конституційного права у визначенні взаємодії міжнародного та національного права в Україні.

9. Основні принципи міжнародного права.

Принцип незастосування сили. Принцип мирного вирішення спорів. Принцип загальної поваги до прав людини. Принцип суверенної рівності держав. Принцип невтручання у внутрішні справи. Принцип територіальної цілісності держав. Принцип непорушності кордонів. Принцип рівності та самовизначення

націй та народів. Принцип мирного співробітництва. Принцип добросовісного виконання зобов'язань.

Розділ 2. Особлива частина. Основні галузі міжнародного права.

Тема 1. Право міжнародних договорів.

Поняття, предмет права міжнародних договорів. Право міжнародних договорів як основна галузь міжнародного права. Основні джерела права міжнародних договорів. Договір, як основне джерело міжнародного права. Сторони в договорах. Повноваження. Порядок та стадії заключення міжнародних договорів. Форма договорів. Дія договорів. Реєстрація та опублікування договорів. Перегляд, пролонгація, недійсність договорів. Підстави визнання договорів недійсними. Абсолютна і відносна недійсність. Припинення та призупинення дії договорів. Підстави припинення договору. Денонсація. Анулювання. Призупинення дії договору.

Тема 2. Право міжнародних організацій.

Поняття права міжнародних організацій. Джерела права міжнародних організацій. Регламентація статусу міжнародних організацій та органів, що мають міждержавний характер. Установчі акти. Міждержавні організації, як основні суб'єкти міжнародного права. Основні функції і компетенції міжнародних організацій. Види міжнародних організацій. Юридична природа міжнародних організацій: похідна і функціональна правосуб'єктність. Внутрішнє право міжнародних організацій.

Організація Об'єднаних Націй: основні органи, структура, компетенція, повноваження. Створення ООН. Статут, цілі і принципи ООН. Порядок набуття членства в ООН. Правоздатність, привілеї та імунітети ООН та її посадових осіб. Система органів ООН. Статут ООН та основні органи.

Генеральна асамблея ООН, порядок рішень. Рада Безпеки ООН: компетенція, членство та рішення. Міжнародний Суд ООН. Секретаріат і Повноваження Генерального Секретаря.

Спеціалізовані міжнародні організації: структура, основні функції.

Регіональні міжнародні організації: види, правовий статус, структура та компетенції. Статут ООН про регіональні організації.

Тема 3. Міжнародне гуманітарне право.

Поняття міжнародного гуманітарного права. Міжнародно-правове регулювання збройних конфліктів. Основні джерела міжнародного гуманітарного права.

Виникнення міжнародного гуманітарного права. Гуго Гроцій, Ш.Монтескьє та Ж.Ж. Руссо про гуманізацію війни. Декларація Мартенса. «Право Гааги» та «Право Женеви».

Правові наслідки початку війни. Особливості ведення морської та повітряної війни. Заборонені засоби та методи ведення війни.

Міжнародно-правова регламентація закінчення військових дій та стану війни.

Правовий статус учасників збройних конфліктів. Класифікація учасників збройних конфліктів. Комбатанти, некомбатанти. Правовий статус добровольців.

Правовий статус с найманців. Правовий статус військовополонених. Захист цивільних об'єктів. Захист жертв війни.

Міжнародні гуманітарні організації: Міжнародна організація Червоного Хреста та Червоного Півмісяця; правовий статус, основні функції та компетенція.

Правовий режим окупації. Правовий статус та міжнародно-правові стандарти щодо внутрішньо переміщених осіб внаслідок збройного конфлікту.

Міжнародно-правова відповідальність за воєнні злочини.

3.Опис навчальної дисципліни

Найменування Показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни		
		денна форма навчання	заочна форма навчання	
Кількість кредитів ECTS - 4	Галузь знань 081 (назва і шифр)	Статус дисципліни: (обов'язкова чи вибіркова) Обов'язкова		
	Спеціальність Право			
Кількість розділів – 2	Спеціалізація: Міжнародне право (назва)	Рік підготовки		
		2-й	2-й	
Загальна кількість годин – 120 год.		Семестр		
		3-й	3-й	
	Ступінь вищої освіти: Бакалавр	Лекції		
		24 год.	8 год.	
		Семінарські		
		20 год.	4 год.	
		Практичні		
	год.	год.		
			Самостійна робота	
			76 год.	108 год.
			Вид контролю:	
			іспит	

4. Структура навчальної дисципліни (тематичний план)

Назви розділів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	Всього	у тому числі				Всього	у тому числі			
		Л	П	сем.	С. р.		Л	П	сем.	С. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Розділ 1. Загальна частина										
Тема 1. Поняття міжнародного публічного права.		2		1	4		1			6
Тема 2. Історія та становлення, періодизація та основні характеристики міжнародного публічного права.		2		1	8		1			8
Тема 3. Предмет та об'єкт міжнародного публічного права.		2		1	4		1			7
Тема 4. Суб'єкти міжнародного публічного права. Визнання. Правонаступництво в міжнародному праві.		2		2	8		1		1	8
Тема 5. Система й структура сучасного міжнародного права. Основні галузі, інститути міжнародного публічного права. Ієрархія норм.		2		2	6		1		1	7
Тема 6. Міжнародно-правове регулювання.		2		2	4					6
Тема 7. Взаємодія міжнародного публічного права та національного права.		2		2	8		1		1	9
Тема 8. Відповідальність в міжнародному праві.		2		2	6		1		1	8
Тема 9. Основні принципи міжнародного права.		18		2	6		1			9
Разом за розділом 1		18		14	50		8		4	68
Розділ 2. Особлива частина										
Тема 1. Право міжнародних договорів.		2		2	8					12
Тема 2. Право міжнародних організацій.		2		2	8					12
Тема 3. Міжнародне гуманітарне право.		2		2	10					16
Разом за розділом 2		6		6	26					40
Екзамен (або Залік)										
Усього годин	120	24		20	76	120	8		4	108

5. Плани семінарських та практичних занять

Тема 1. Поняття міжнародного публічного права. Історія та становлення, періодизація та основні характеристики міжнародного публічного права.

Питання до семінарського заняття. Визначення міжнародного публічного права. Юридична природа міжнародного права. Основні концепції. Основні цілі. Юридично обов'язкова сила міжнародного публічного права. В чому полягає сутність, специфіка та особливість системи сучасного міжнародного права? Роль, місце та значення міжнародного публічного права в системі сучасного правопорядку. Доктрина сучасного міжнародного права. Історичні концепції та періодизація міжнародного публічного права

Античні віки. Римське право і *Jus inter gentium*. Середні віки (VI-XVI ст.).

Вплив на розвиток міжнародного права *Corpus Juris Civilis*. Падіння ідеї європейської універсальної спільності та утвердження політико-правових ідей незалежних суверенних держав в працях Бодена, Гоббса, Макіавелі. Вестфальський мир 1648 року і Вестфальська система міжнародного права. Класичне міжнародне право (основні характеристики). Процес утворення звичаєвих норм міжнародного права, природне право і позитивісти і їх вплив: Вітторія, Суарес, Джентілі, Айала, Брунус. Фундаментальний трактат «Про право війни та миру» Гуго Гроція і його вплив на подальший розвиток міжнародного права. Послідовники концепції Гуго Гроція в науці міжнародного права 17-18 сторіччя: Зечь, Пуффендорф, Бейнскерсгук, Вольф, Мозер, фон Мартенс, Ваттель. Вплив позитивістів на міжнародне право в працях Кента (США), Уетена (США), Мартенса (Росія), Клюбера (Німеччина), Кальво (Аргентина), Фіоре (Італія), Блюнчлі (Німеччина) в 19-20 сторіччі.

Вплив Першої світової війни на подальшу інституціоналізацію міжнародного права. Версальський мир 1919 року і Міжнародна Організація Праці, Ліга Націй, Постійна палата Міжнародного правосуддя. Перехід від класичного міжнародного права до системи сучасного міжнародного права: особливості історичного періоду та правового регулювання від Статуту Ліги Націй до

Статуту ООН. Статут ООН, Статут Міжнародного Суду ООН, Статут Нюрнберзького і Статут Токійського трибуналів як основа сучасного правопорядку. . Комісія міжнародного права і кодифікація міжнародного права. Юридична обов'язковість міжнародного права. Трансформація міжнародного права в 21 сторіччі.

Література:

1. Антонович М. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів. – Київ, вид-во «КМ Академія», 2003. - 308 с.
2. Баймуратов М.О. Міжнародне право. Харків. Вид-во «Одісей», 2002. - 672 с.
3. Буроменський М.В. Міжнародне право: Навч. посібник Київ, «Юрінком Інтер», 2005. - 336 с.
4. Лукашук И.И. Международное право. Общая часть: Учебник. -Москва. Из-во «БЕК», 1996.
5. Мицик В.В., Буроменський М.В., Буткевич О.В. Міжнародне публічне право Підручник. Том 1. 416с. Вид-во «Право» 2019 р.
6. Нгуен Куок Динь. Международное публичное право. 2-х т. Перевод с франц. Киев, Сфера, 2001.
7. Жан Тускоз . Міжнародне право. Підручник. Київ 1998 р.. Вид-во «АртТек» .
8. Беллер Гернот, Дмитрієв А. Вестфальський мир 1648 року (до 350-ї річниці договорів). – Київ. Вид-во «Ін Юре», 1998.
9. Гуго Гроцій: трактат «О праве воні и мира». Пер. с лат. А. Л. Саккетти. — М.: Научно-издательский центр «Ладомир», 1994. — 868 с.
10. Оппенгейм Л. Междунар. право, т. 1. М., 1948;
11. Lauterpacht H. The Grotian Tradition in International Law. В кн.: International Law.
12. Being the Collected Papers of Hersch Lauterpacht, v. 2. Cambridge, 1975;
13. Денисов В. Н. Гуго Гроций о мировом порядке и современности. В кн.: Идеи мира и сотрудничества в совр. междунар. праве. К., 1990.
14. Буткевич О. Дипломатичні відносини Директорії України (1918-1921 рр.) // Український часопис міжнародного права. -1995. -№1.
15. Буткевич О. Статус іноземців в стародавньому міжнародному праві // Український часопис міжнародного права. - 2002. -№3.

Тема 2. Предмет та об'єкт міжнародного публічного права. Система й структура сучасного міжнародного права. Джерела міжнародного права.

Питання до семінарського заняття. Форма та основні функції міжнародного публічного права. Міжнародне публічне право та міжнародне приватне право: відмінності, взаємодія. Основні галузі, інститути міжнародного публічного права. Основні джерела міжнародного публічного права. Відмінність між формальними та матеріальними джерелами міжнародного права. Сучасна практика застосування джерел міжнародного права. Ієрархія норм. Поняття та види норм міжнародного публічного права. Класифікація норм. Принципи: поняття загальних принципів міжнародного права. Імперативні та диспозитивні норми міжнародного публічного права. Договір як основне джерело міжнародного права, правостворюючі договори. Норми м якого права soft law. Рішення та резолюції міжнародних організацій, резолюції Генеральної Асамблеї ООН, заключні рішення міжнародних конференцій. Звичаєві норми міжнародного публічного права: загальна характеристика. Взаємозв'язок договірних та звичаєвих норм. Процесуальні норми міжнародного публічного права, загальна характеристика. Судові рішення: рішення Міжнародного Суду ООН; рішення міжнародних трибуналів, рішення Міжнародного Кримінального Суду, рішення арбітражних судів. Equity у судових рішеннях. Відмінність equity від aequo et bono, практика. Ввічливість comity: поняття та застосування у практиці держав. Тлумачення норм міжнародного права: поняття, правила та способи. Значення тлумачення.

Література:

1. Лукашук И.И. Международное право. Общая часть: Учебник. -Москва. Из-во «БЕК», 1996.
2. Мицик В.В., Буроменський М.В., Буткевич О.В. Міжнародне публічне право Підручник. Том 1. 416с. Вид-во «Право» 2019 р.
3. Степанюк А. А. Міжнародне приватне право : підручник / А. А. Степанюк. – Харків. Вид-во «Кроссрод», 2008 р. – 696 с.

4. Сироїд Т.Л. Міжнародне публічне право; підручник. 714 с.; Вид-во «Фенікс», Одеса, 2017 р.
5. Теліпко В.Є. Овчаренко А.С. Міжнародне публічне право; навчальний посібник. Центр учбової літератури. Київ, 2010 р.
6. Дяків Т. Тетарчук І. Міжнародне право. Навчальний посібник для підготовки до іспитів. Центр навчальної літератури. 2019 р.
7. Міжнародне право в документах . М.В. Буроменський (уклад.). — Харків. Видавництво Національного ун-ту внутрішніх справ, 2003. – 376
8. Денисов В.Н., Евинтов В.И. Международное сообщество правопорядок. - Киев., 1992.
9. Starke J. An introduction to international Law. – London. 1963

Тема 3. Суб'єкти міжнародного публічного права. Визнання держав.

Правонаступництво в міжнародному праві.

Питання до семінарського заняття. Поняття суб'єктів міжнародного публічного права. Первинні та похідні суб'єкти міжнародного права. Право- та дієздатність суб'єктів міжнародного права. Держава, як основний суб'єкт міжнародного права. Поняття та значення суверенітету держав. Міжнародна правосуб'єктність України. Унітарні держави, федерації та конфедерації в контексті міжнародного публічного права. Міждержавні організації, як похідні суб'єкти міжнародного публічного права. Нетипові суб'єкти міжнародного публічного права, державоподібні утворення. Народи і нації, що борються за самовизначення, як основні суб'єкти міжнародного права. Правосуб'єктність фізичних та юридичних осіб в міжнародному праві: основні концепції. Визнання в міжнародному праві: основні теорії. Види визнання. Визнання держав, визнання урядів. Інститут визнання в міжнародному праві. Основні теорії визнання. Дві форми визнання держав. Визнання уряду. Визнання нації, що бореться за самовизначення. Інститут правонаступництва в міжнародному праві. Поняття право наступництва та його види, теорії правонаступництва. Визначення правонаступництва. Правонаступництво держав. Вплив зміни державної влади на правонаступництво. Правонаступництво щодо міжнародних договорів. Правонаступництво щодо державної власності, державних архівів.

Особливості регулювання правонаступництва щодо державних боргів. Основні міжнародно-правові джерела щодо правонаступництва. Особливості правонаступництва при об'єднанні держав і створенні нового суб'єкта міжнародного права та особливості правонаступництва при розпаді держав і утворенні нових суб'єктів міжнародного права. правонаступництво України. Законодавство України про правонаступництво.

Література:

1. Лукашук И.И. Международное право. Общая часть: Учебник. -Москва. Из-во «БЕК», 1996.
2. Мицик В.В., Буроменський М.В., Буткевич О.В. Міжнародне публічне право Підручник. Том 1. 416с. Вид-во «Право» 2019 р.
3. Нгуен Куок Динь. Международное публичное право. 2-х т. Перевод с франц. Киев, Сфера, 2001.
4. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право : навч. посіб. / Н. В. Пронюк. Київ. 2010. – 344 с.
5. Жан Тускоз . Міжнародне право. Підручник. Київ 1998 р.. Вид-во «АртТек» .
6. Дяків Т. Тетарчук І. Міжнародне право. Навчальний посібник для підготовки до іспитів. Центр навчальної літератури. 2019 р.
7. Конституція України від 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 30. - Ст. 141. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua
8. Декларація про державний суверенітет України від 16.07.1990 року № 55-ХІІ// Відомості Верховної Ради УРСР. - 1990. - № 31. - Ст. 429. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua
9. Про правонаступництво: Закон України від 12.09.1991 року № 1543-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. - 1991. - № 46. - Ст. 617. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua
10. Акт проголошення незалежності України від 24.08.1991 року № 1427-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. - 1991. - № 38. - Ст. 501. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua
11. Денисов В.Н., Євінгов В.І. Суверенітет України і міжнародне право. — Київ., Вид-во «Манускрипт», 1995.
12. Конституція України від 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 30. - Ст. 141. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua
13. Про правонаступництво: Закон України від 12.09.1991 року № 1543-ХІІ //

- Відомості Верховної Ради України. - 1991. - № 46. - Ст. 617. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua
14. Конвенція про правонаступництво стосовно міжнародних договорів 1978р. // Україна в міжнародно-правових відносинах. Київ. Вид-во «Юрінком», 1996. - С. 58-90.
 15. Віденська конвенція про правонаступництво держав щодо договорів https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_185
 16. Віденська конвенція «Про правонаступництво держав стосовно державної власності, державних архівів і державних боргів», від 08.04.1983 р.
 17. http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/MU83K04U.html

Тема 4. Міжнародно-правове регулювання.

Питання до семінарських занять. Поняття міжнародно-правового регулювання. Особливості міжнародно-правового регулювання. Відмінності міжнародно правового регулювання від внутрішньодержавного правового регулювання. Механізм міжнародно-правового регулювання. Контрольні функції та механізми в міжнародному публічному праві. Метод функціонування міжнародного права. Міжнародний контроль, міжнародні санкції. Міжнародна правотворчість.

Література:

1. Лукашук И.И. Международное право. Общая часть: Учебник. -Москва. Из-во «БЕК», 1996.
2. Мицик В.В., Буроменський М.В., Буткевич О.В. Міжнародне публічне право Підручник. Том 1. 416с. Вид-во «Право» 2019 р.
3. Нгуен Куок Динь. Международное публичное право. 2-х т. Перевод с франц. Киев, Сфера, 2001.
4. Мацко А.С. Міжнародне право: Навч. посіб. / Міжрегіональна академія управління персоналом. – Київ, МАУП, 2005. - 216 с.
5. Матіас Гердеген. Міжнародне право. Навчальний посібник. 516 с. Вид-во «К.І.С.» Київ. 2011р.
6. Дяків Т. Тетарчук І. Міжнародне право. Навчальний посібник для підготовки до іспитів. Центр навчальної літератури. 2019 р.
7. Олександр Задорожній. Порухення агресивною війною Російської

Федерації проти України основних принципів міжнародного права. Київ, вид-во «К.І.С.» 2015 р. 695 с.

Тема 5. Взаємодія міжнародного публічного права та національного права.

Питання до семінарського заняття. Загальна характеристика взаємодії міжнародного та національного права. Основні концепції взаємодії міжнародного та внутрішньодержавного права: монізм, дуалізм, теорії координації двох систем. Проблеми взаємодії. Пріоритет міжнародного права. Віденська конвенція про право міжнародних договорів 1969 року про взаємодію міжнародного та національного права. Національне право про взаємодію з міжнародним правом. Визначення порядку взаємодії міжнародного і національного права. Імплементация, трансформація, інкорпорація та відсилка. Конституція і міжнародне право. Регулювання взаємодії міжнародного права в правовій системі України. Резолюції, рекомендації міжнародних організацій і національне право. Загальне і особливе в міжнародному і національному праві. Взаємодія міжнародно-правового і національного механізмів регулювання на стадії реалізації прав та обов'язків. Засоби забезпечення міжнародного права за допомогою актів національного права. Обов'язковість держав в забезпеченні міжнародного права.

Література:

1. Лукашук И.И. Международное право. Общая часть: Учебник. -Москва. Из-во «БЕК», 1996.
2. Мицик В.В., Буроменський М.В., Буткевич О.В. Міжнародне публічне право Підручник. Том 1. 416с. Вид-во «Право» 2019 р.
3. Буткевич В.Г., Мицик В.В., Задорожній О.В.
4. Міжнародне право. Основи теорії. Підручник для студ. вищ. навч.

- закладів за спец. "Міжнародне право", "Міжнародні відносини" Київ. Вид-во «Либідь», 2002. - 608 с.
5. Нгуен Куок Динь. Международное публичное право. 2-х т. Перевод с франц. Киев, Сфера, 2001.
 6. Дяків Т. Тетарчук І. Міжнародне право. Навчальний посібник для підготовки до іспитів. Центр навчальної літератури. 2019 р.
 7. Буроменський М. Застосування міжнародно-правових норм про права людини у внутрішньому правопорядку України // Вісник Академії правових наук України.-1999. - № I. - С. 86-94.
 8. Буткевич В.Г. Соотношение внутригосударственного и международного права. - Киев., 1982.
 9. Конституція України від 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 30. - Ст. 141. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua
 10. Декларація про державний суверенітет України від 16.07.1990 року № 55-ХІІ//
 11. Відомості Верховної Ради УРСР. - 1990. - № 31. - Ст. 429. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua
 12. Закон України про міжнародні договори 2004 року <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15>
 13. Конвенція про правонаступництво стосовно міжнародних договорів 1978р. // Україна в міжнародно-правових відносинах. Київ. Вид-во «Юрінком», 1996. - С. 58-90.
 14. Віденська конвенція про право міжнародних договорів 1969 року https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_118

Тема 6. Відповідальність держав в міжнародному праві.

Питання до семінарських занять. Поняття міжнародно-правової відповідальності. Міжнародно-правова відповідальність, як особливий інститут міжнародного права. Питання кодифікації міжнародної відповідальності. Підстави міжнародно-правової відповідальності. Юридичні і фактичні підстави відповідальності. Акти міжнародних організацій, як підстава міжнародно-правової відповідальності. Рішення міжнародних судів, арбітражів, трибуналів як підстава міжнародно-правової відповідальності. Односторонні акти держав. Рішення органу держави, як підстава для міжнародно-правової відповідальності. Ознаки міжнародного правопорушення. Прості правопорушення, делікти:

кваліфікація. Міжнародні злочини: кваліфікація. Відповідальність за міжнародні правопорушення і за міжнародно-правові злочини. Відокремлення міжнародно-правових злочинів від суміжних діянь. Недружні акти. Обставини, що звільняють від міжнародно-правової відповідальності. Норми *jus cogens*. Відповідальність за правомірну діяльність. Абсолютна відповідальність. Види і форми міжнародно-правової відповідальності. Матеріальна і нематеріальна (політична) відповідальність. Форма відшкодування: контрибуція, репарації, реституція, компенсація, сатисфакція. Здійснення відповідальності. Основні засоби реалізації відповідальності: добровільний, примусовий. Санкції: примусові, колективні. Процесуальний механізм врегулювання. Відповідальність Російської Федерації за агресивні дії проти України і порушення основних принципів міжнародного права.

Література:

1. Лукашук И.И. Международное право. Общая часть: Учебник. -Москва. Из-во «БЕК», 1996.
2. Мицик В.В., Буроменський М.В., Буткевич О.В. Міжнародне публічне право Підручник. Том 1. 416с. Вид-во «Право» 2019 р.
3. Матіас Гердеген. Міжнародне право. Навчальний посібник. 516 с. Вид-во «К.І.С.» Київ. 2011р.
4. Дяків Т. Тетарчук І. Міжнародне право. Навчальний посібник для підготовки до іспитів. Центр навчальної літератури. 2019 р.
5. Конституція України від 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 30. - Ст. 141. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua
6. Відповідальність держав за міжнародно-протиправні діяння. Рез. Генеральної асамблеї ООН 56/83 від 12.12.2001 р.
7. Олександр Задорожній. Порушення агресивною війною Російської Федерації проти України основних принципів міжнародного права. Київ, вид-во «К.І.С.» 2015 р. 695 с.
8. Манільська декларація про мирне врегулювання міжнародних спорів від 15.11. 1982 р. http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_568
9. Антипенко Владимир Федорович. Современный терроризм; состояние и пути его предупреждения в Украине: Дис. ... к.ю.н.: 12.00.08 / НАН Украины; Институт государства и права им. В.М. Корецкого. - К., 1999. -178

с.

10. Антонович М. Відповідальність держави та особи в міжнародному праві // Український часопис міжнародного права. -2002.
11. Василенко В.А. Международно-правовые санкции. – К., 1976
12. Василенко В.А. Відповідальність за міжнародно-правові порушення.-К, 1976
13. Brownlie Ian. Principles of Public International Law. – Oxford, 1973.

Тема 7. Основні принципи міжнародного права.

Питання до семінарського заняття. Принципи міжнародного права: правова природа, роль та місце в системі сучасного міжнародного права. незастосування сили. Відмінність принципів міжнародного права від інших норм. Юридичний зміст принципів міжнародного права. Умови функціонування і сфера дії принципів. Кодифікація принципів міжнародного права.

Статут ООН та Спеціальні резолюції Генеральної Асамблеї ООН щодо принципів міжнародного права. Декларація про принципи міжнародного права 1970 року. Рішення Міжнародного Суду ООН щодо принципів міжнародного права.

Принцип незастосування сили або погрози силою. Jus ad bellum, проблема співвідношення сили та права в працях Х. Гроція, Ф. де Вітторія, Б.Айала та інш. Обмеження застосування сили в Статуті Ліги Націй. Ст.2 п.4 Статуту ООН про заборону застосування будь-якої сили, погрози силою, несумісною з цілями ООН. Ст. 51 Статуту ООН про право держав на самооборону. Процедура прийняття рішень Радою Безпеки ООН щодо ситуацій, які несуть загрозу миру та безпеці. Резолюції Генеральної Асамблеї щодо принципу незастосування сили: юридичний зміст. Визначення агресії в резолюції ГА ООН від 1974 року: перелік та конкретизація дій, які кваліфікуються як акт агресії. Погроза силою: юридична кваліфікація. Допустимість гуманітарної інтервенції.

Принцип мирного вирішення спорів. Ситуація та спір в міжнародному праві, юридична природа та юридична кваліфікація. Основні джерела у вирішенні міжнародного спору: Декларація про попередження припинення спорів та ситуацій, які загрожують миру та безпеці 1988 року; Манільська декларація про мирне вирішення міжнародних спорів 1982 року; Вирішення міжнародних спорів згідно Декларації про принципи міжнародного права 1970 року; Паризька хартія для нової Європи 1990 року. Компетенція та повноваження Міжнародного суду ООН щодо вирішення спорів. Сторони та процедури у вирішенні міжнародних спорів. Спеціалізовані процедури вирішення міжнародних спорів.

Принцип загальної поваги до прав людини. Заключний акт Наради по Безпеці та співробітництву в Європі 1975 року про юридичний зміст принципу загальної поваги до прав людини без будь-якої дискримінації. Міжнародні стандарти прав людини в міжнародно-правових актах.

Принцип суверенної рівності держав. Суверенітет держави, суверенна влада держави в сучасному міжнародному праві. Просторова сфера дії суверенітету. Обмеження суверенітету держав. Міжнародне право як *jus inter pares*. Принцип рівності суб'єктів міжнародного права, як запорука забезпечення миру, співробітництва та безпеки в світі.

Принцип невтручання у внутрішні справи. Взаємодія принципу невтручання та принципу співробітництва. Взаємодія принципу невтручання і принципу поваги до прав людини. Рішення Міжнародного Суду ООН щодо невтручання у внутрішні справи. Заключний акт Наради по безпеці і співробітництву в Європі 1975 року про неприпустимість протиправного втручання у внутрішні справи, примус, обмеження правосуб'єктності держав; пряме та опосередковане втручання у внутрішні справи.

Принцип територіальної цілісності держав. Територія, як матеріальна основа держави. Юридичний зміст принципу територіальної цілісності. Зміни території держав згідно міжнародного права. Резолюції Генеральної Асамблеї ООН щодо територіальної цілісності держав. Підтвердження територіальної

цілісності в актах міжнародного права: Декларації про надання незалежності колоніальним країнам та народам 1960 року та Хартії Організації Африканської єдності.

Принцип непорушності кордонів. Підтвердження принципу та юридичний зміст непорушності кордонів у Заключному акті Ради з безпеки та співробітництва в Європі 1975 року. Міжнародно-правові процедури і механізми перегляду кордонів. Контроль над кордоном.

Принцип рівності та самовизначення націй та народів. Визначення народу і нації в міжнародному праві. Декларація про принципи міжнародного права 1970 року про самовизначення. Юридичний зміст і основні критерії права самовизначення народів і націй. Резолюції Генеральної Асамблеї ООН щодо підтвердження принципу рівності і самовизначення. Взаємодія принципу права народів і націй на самовизначення з іншими принципами міжнародного права. Взаємозв'язок права на самовизначення з правами людини. Народи і нації, що борються за самовизначення як основний суб'єкт міжнародного публічного права. Самовизначення народів і націй у взаємодії з внутрішньодержавним правом.

Принцип мирного співробітництва. Зміст принципу міжнародно-правових актах. Мирне співробітництво, як міжнародно-правовий обов'язок держав. Універсальна роль та значення принципу мирного співробітництва в функціонуванні міжнародного правопорядку, забезпеченні миру та безпеки.

Принцип добросовісного виконання зобов'язань. Зміст принципу в Декларації про принципи міжнародного права 1970 року та в Заключному акті з Безпеки та Співробітництва в Європі. Внутрішньодержавні гарантії забезпечення добросовісного виконання зобов'язань.

Основні принципи міжнародного права: порушення агресивною війною Російської Федерації проти України.

Література.

1. Лукашук И.И. Международное право. Общая часть: Учебник. -Москва. Из-во «БЕК», 1996.
2. Мицик В.В., Буроменський М.В., Буткевич О.В. Міжнародне публічне право Підручник. Том 1. 416с. Вид-во «Право» 2019 р.
3. Буткевич В.Г., Мицик В.В., Задорожній О.В.
4. Міжнародне право. Основи теорії. Підручник для студ. вищ. навч. закладів за спец. "Міжнародне право", "Міжнародні відносини" Київ. Вид-во «Либідь», 2002. - 608 с.
5. Дмитриченко І.В. Міжнародне право: Метод, вказівки з навч. дисципліни / Національний ун-т кораблебудування ім. Адмірала Макарова. Гуманітарний ін-т. – Миколаїв. Вид-во «Атол», 2004. — 80 с.
6. Дяків Т. Тетарчук І. Міжнародне право. Навчальний посібник для підготовки до іспитів. Центр навчальної літератури. 2019 р.
7. Статут Організації Об'єднаних Націй від 26.06.1945 року
8. Статут Міжнародного Суду ООН . Стаття 38 Статуту Міжнародного суду ООН (витяг)
9. Правила процедури скликання міжнародних конференцій держав. Прийняті ГА ООН 03.12. 1949 р.
10. Декларація принципів міжнародного права, які стосуються дружніх відносин та співробітництва держав відповідно до Статуту ООН 1970 р. - ООН. - Нью-Йорк, 1970.
11. Резолюція ООН про визначення агресії 3314 (XXIX) Генеральної Асамблеї ООН від 14 грудня 1974 року https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_001-74
12. Манільська декларація про мирне врегулювання міжнародних спорів від 15.11. 1982 р.
13. Заключний акт Ради з Безпеки і Співробітництва в Європі, від 01.08.1975р.
14. Відповідальність держав за міжнародно-протиправні діяння. Рез. Генеральної асамблеї ООН 56/83 від 12.12.2001 р.
15. Олександр Задорожній. Порухення агресивною війною Російської Федерації проти України основних принципів міжнародного права. Київ, вид-во «К.І.С.» 2015 р. 695 с.

Тема 8. Право міжнародних договорів.

Питання до семінарського заняття. Право міжнародних договорів як основна галузь міжнародного публічного права. Поняття права міжнародних договорів. Основні суб'єкти права міжнародних договорів. Основні джерела права міжнародних договорів. Віденська конвенція про право міжнародних договорів 1969 року. Договір, як основне джерело міжнародного права. Види договорів. Джентельменські угоди. Заключення договору: стадії закінчення договору, повноваження, підписання, ратифікація, прийняття, приєднання. Депозитарій і його основні функції. Реєстрація та промульгація договору. Вступ договору в силу. Недійсність договору. Припинення, призупинення та недійсність договору. Тлумачення договору та мова, аутентичність договору. Вплив війни на договори. Право міжнародних договорів і національне право. Міжнародні договори і Конституція України. Закон України про дію міжнародних договорів.

Література:

1. Чубарев В.Л. Елементарний курс права міжнародні договори: Навч. посібник. Київ. 2001. - 176 с.
2. Лукашук И.И. Международное право. Особенная часть: Учебник. - Москва. Изд-во «БЕК», 1997.
3. Мицик В.В., Буроменський М.В., Гнатовський М.М.,
4. Міжнародне публічне право. Том 2. 624 с. Вид-во «Право». 2019 р.
5. Буткевич В.Г, Задорожній О.В. : Міжнародне право: Основні галузі. Підручник для студ. вищих навч. закл. за спец. "Міжнародне право", "Міжнародні відносини" Київ . вид-во «Либідь», 2004. -814 с.
6. Мережко О. Поняття міжнародного договору в сучасній доктрині і практиці міжнародного публічного права // Українське право. - 2001. - № 1. - С, 12-128.
7. Конституція України від 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 30. - Ст. 141. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua
8. Закон України "Про міжнародні договори України" 2004 р. // Віденська конвенція про право міжнародних договорів, 23.05. 1969 р.
9. Венская конвенция о праве международных договоров 1969 г. //

Международное право в документах: Учеб. пособ. / Сост.: Н.Т. Блатова, Г.М. Мелков. - 2-ое изд. - М.: Инфра-М., 1997. -696 с. -Нью-Йорк, 1978. - С. 326-341.

10. Конвенція про правонаступництво стосовно міжнародних договорів 1978р. // Україна в міжнародно-правових відносинах. Київ. Вид-во «Юрінком», 1996. - С. 58-90.

11. Віденська конвенція про право міжнародних договорів 1969 року

https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_118

12. Віденська конвенція про право міжнародних договорів між державами та міжнародними або міжнародними організаціями 1986 р.

https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_a04

Тема 9. Право міжнародних організацій.

Питання до семінарського заняття. Право міжнародних організацій як галузь міжнародного публічного права. Основні джерела права міжнародних організацій. Віденська конвенція про право міжнародних договорів між державами та міжнародними організаціями та міжнародними організаціями 1986 року. Рішення Міжнародного Суду щодо міжнародних організацій. Міжнародні організації, як основні (похідні) суб'єкти міжнародного права. Поняття, природа та види міжнародних організацій. Універсальні та регіональні організації. Основні функції міжнародних організацій. Членство в міжнародних організаціях. Органи міжнародних організацій. **Організація Об'єднаних Націй** як універсальна організація, основа сучасного правопорядку. Функції, повноваження та структура ООН. Основні та керівні органи ООН. Спеціалізовані установи ООН. Генеральна Асамблея, Рада Безпеки, Комітети ООН – повноваження, функції, порядок прийняття рішень. Україна в міжнародних організаціях: універсальних, регіональних, субрегіональних, спеціалізованих установах.

Література:

1. Лукашук И.И. Международное право. Особенная часть: Учебник. - Москва. Изд-во «БЕК», 1997.
2. Мицик В.В., Буроменський М.В., Гнатовський М.М.,
3. Міжнародне публічне право. Том 2. 624 с. Вид-во «Право». 2019 р.
4. Буткевич В.Г, Задорожній О.В. : Міжнародне право: Основні галузі. Підручник для студ. вищих навч. закл. за спец. "Міжнародне право", "Міжнародні відносини" Київ . вид-во «Либідь», 2004. -814 с.
5. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право : навч. посіб. / Н. В. Пронюк. Київ. 2010. – 344 с.
6. Віденська конвенція про право міжнародних договорів між державами та міжнародними організаціями або міжнародними організаціями <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995>
7. Організація Об'єднаних Націй <https://www.un.org/en/>
8. ПрООН в Україні <http://www.un.org.ua/ua/>

Тема 10. Міжнародне гуманітарне право.

Питання до семінарського заняття. Поняття міжнародного гуманітарного права. Об'єкт регулювання міжнародного гуманітарного права. Основні суб'єкти міжнародного гуманітарного права. Основні джерела міжнародного гуманітарного права. «Право Гааги» та «право Женеви»: Гаазькі конвенції про закони та звичаї війни 1899 року та 1907 року. Женевські конвенції про захист жертв війни 1949 року та Додаткові протоколи 1977 року, юридичний зміст та характеристики.

Міжнародно-правова регламентація збройних конфліктів. Методи та засоби ведення воєнних дій. Засоби ведення воєнних дій. Види озброєнь. Учасники воєнних дій. Статус нерегулярних збройних сил у міжнародних конфліктах. Комбатанти, некомбатанти та їх правовий статус. Воєнні злочини. Міжнародно-правова відповідальність за воєнні злочини. Міжнародно-правова відповідальність за злочини проти людяності. Міжнародна юстиція щодо відповідальності за злочини проти міжнародного гуманітарного права. Імплементация норм міжнародного гуманітарного права в національній правовій системі України.

Захист жертв війни та цивільного населення. Міжнародна організація Червоного Хреста та Червоного Півмісяця: статус, повноваження, компетенція. Захист поранених, хворих під час збройного конфлікту. Захист цивільних об'єктів. Правовий статус, основні права військовополонених.

Режим воєнної окупації. Поняття окупації. Правовий статус окупованих територій. Юрисдикція і юридична відповідальність під час окупації. Дія режиму окупації у часі. Забезпечення основних прав і свобод людини на окупованих територіях. Міжнародно-правова відповідальність за порушення прав людини на окупованих територіях.

Внутрішньо переміщені особи. Поняття, правовий статус. Міжнародні стандарти захисту внутрішньо переміщених осіб. Керівні принципи щодо внутрішньо переміщених осіб. Законодавство України щодо внутрішньо переміщених осіб.

Забезпечення міжнародного гуманітарного права. Національні засоби. Міжнародні засоби. Миротворчі місії.

Література:

1. Репецький В.М., Лисик В.М. Міжнародне гуманітарне право. Підручник. 467 с. Вид-во «Знання». 2007 р.
2. Мицик В.В., Буроменський М.В., Гнатовський М.М.,
3. Міжнародне публічне право. Том 2. 624 с. Вид-во «Право». 2019 р.
4. Буткевич В.Г, Задорожній О.В. : Міжнародне право: Основні галузі. Підручник для студ. вищих навч. закл. за спец. "Міжнародне право", "Міжнародні відносини" Київ . вид-во «Либідь», 2004. -814 с.
5. Лукашук И.И. Международное право. Особенная часть: Учебник. - Москва. Изд-во «БЕК», 1997.
6. Мацко А.С. Міжнародне право: Навч. посіб. / Міжрегіональна академія
7. Мережко О.О. Концепція гуманітарної інтервенції і механізм захисту прав людини в рамках ООН: Дис. канд. юри, наук: 12.00.11 / Київський національний ун-т ім. Т. Шевченка Інститут міжнародних відносин. –

Київ. 1996. - 175 с. управління персоналом. – Київ, МАУП, 2005. - 216 с.

8. Гаазькі конвенції міжнародного гуманітарного права (право Гааги): Конвенція про мирне врегулювання міжнародних спорів. Конвенція про обмеження під час застосування сили під час стягнення за договірними борговими зобов'язаннями; про початок воєнних дій; Конвенція про закони та звичаї сухопутної війни.
9. Конвенція про права та обов'язки нейтральних держав та осіб у разі сухопутної війни. від 1899 року та 1907 р.
10. Женевські конвенції міжнародного гуманітарного права про захист жертв війни (право Женеви): Конвенція про поліпшення долі поранених і хворих у регулярних арміях; Конвенція про поліпшення долі поранених, хворих і осіб, що потерпіли в корабельних аваріях, зі складу збройних сил на морі; Конвенція про поводження з військовополоненими Конвенція про захист цивільного населення під час війни від 12 серпня 1949 року.
11. Додаткові протоколи до Женевських конвенцій : [Протокол I](#), що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів.
12. Протокол II, що стосується захисту жертв збройних конфліктів не міжнародного характеру від 8 червня 1977 року .
13. Додатковий протокол III до Женевської конвенції про введення додаткової відмітної емблеми у відмітної емблеми у вигляді Червоного хреста і Червоного півмісяця від 2005 року.
14. Статут Міжнародного кримінального Суду від 17.07. 1998 р.
15. Загальна декларація прав людини. - Киев. Изд-во «Право», 1995.
16. Факультативний протокол № 1 до Міжнародного пакту про громадянські та політичні права. - Київ. Вид-во «Право», 1995.
17. Угода про допомогу біженцям і вимушеним переселенцям, від 24.09.1993 р.
18. Конвенція про статус біженців від 28.07. 1951р.
19. Керівні принципи ООН з питань внутрішнього переміщення від 1998

року.

20. Пикте Жан. Развитие и принципы международного гуманитарного права. Международный Комитет Красного Креста. -Москва. 1994 р.
21. Міжнародне гуманітарне право. М.Гнатівський, А.Кориневич, О.Поєдинок, Н.Гендель, В.Лисик, Т.Короткий. Посібник для юриста, вид-во «Українська Хельсинська спілка», 2017 р.
<https://helsinki.org.ua> ›
22. Олександр Задорожній. Порухення агресивною війною Російської Федерації проти України основних принципів міжнародного права. Київ, вид-во «К.І.С.» 2015 р. 695 с.

5. Завдання самостійної роботи

Практикум. Вміти застосовувати основні джерела міжнародного публічного права. Застосовувати міжнародне право у взаємодії із національною правовою системою. Робити юридичний та порівняльний аналіз міжнародно-правових актів та національних актів. Знати сферу дії і застосовувати механізми міжнародного права. Знати і застосовувати інституційні та конвенційні механізми міжнародного права.

Рекомендована збірка-практикум:

Дмитрієв А.І., Мацко А.С., Муравйов В.І. Міжнародне публічне право: Практикум. Київ. Вид-во «Юрінком Інтер», 2001. - 348 с.

5.1 .Орієнтовний перелік питань для тестового контролю самостійної роботи

Теми рефератів:

1. Міжнародне публічне право в системі сучасного правопорядку. Доктрина і основні концепції.
2. Історія, становлення, періодизація міжнародного права.
3. Значення, вплив на розвиток міжнародного права та основні тези трактату «Про право війни та миру» Гуго Гроція.
4. Система й структура сучасного міжнародного права. Їєрархія норм міжнародного права.
5. Норми міжнародного права. Класифікація норм. Взаємозв'язок договірних та звичаєвих норм.
6. Інститут тлумачення в міжнародному праві.
7. Держава, як основний суб'єкт міжнародного права.
8. Нетипові та державоподібні суб'єкти міжнародного публічного права.
9. Міжнародна правосуб'єктність народів і націй, що борються за самовизначення, як основні суб'єкти міжнародного права.
10. Правосуб'єктність фізичних та юридичних осіб в міжнародному праві: основні концепції.
11. Інститут визнання в міжнародному праві: основні теорії.
12. Особливості міжнародно-правового регулювання.
13. Механізм міжнародно-правового регулювання.
14. Інститут міжнародно-правової відповідальності.
15. Міжнародні правопорушення і міжнародно-правові злочини.
16. Злочини проти людяності і злочини проти людства в міжнародному праві.
17. Механізм взаємодії міжнародного публічного права та національного права. Основні концепції.
18. Імплементация норм міжнародного права в національній правовій системі України. Міжнародне право і Конституція України.
19. Резолюції, рекомендації міжнародних організацій і національне право.
20. Механізм реалізації норм міжнародного права в національній правовій

системі України.

- 21. Інститут правонаступництва в міжнародному праві.*
- 22. Правонаступництво щодо територій, членства в міжнародних організаціях.*
- 23. Правонаступництво щодо боргів, державної власності.*
- 24. Правонаступництво України після розпаду СРСР.*
- 25. Основні принципи міжнародного права. Функції, роль та значення в сучасному правопорядку.*
- 26. Принцип незастосування сили та погрози силою.*
- 27. Принцип загальної поваги до прав людини без будь-якої дискримінації.*
- 28. Принцип територіальної цілісності держав.*
- 29. Принцип суверенної рівності держав.*
- 30. Принцип непорушності кордонів.*
- 31. Принцип невтручання у внутрішні справи.*
- 32. Принцип рівності та самовизначення народів та націй.*
- 33. Принцип мирного співробітництва держав.*
- 34. Принцип добросовісного виконання зобов'язань.*
- 35. ООН як універсальна міжнародна організація.*
- 36. Україна і ООН: членство і діяльність.*
- 37. Регіональні міжнародні організації і Україна.*
- 38. Україна і Рада Європи. Європейська конвенція з прав людини.*
- 39. Україна і Європейський Союз. Договір про асоціацію.*
- 40. Україна і НАТО. Взаємодія і перспективи членства.*

6. Індивідуальні завдання

У цьому розділі визначаються тематика курсових і дипломних робіт та зміст завдань.

Теми курсових робіт.

1. Юридично обов'язкова сила міжнародного права, як основна передумова забезпечення сучасного правопорядку.
2. Територіальне верховенство як найважливіша якість суверенітету держав в системі сучасного міжнародного права.
3. Суверенітет держави: основні критерії розмежування сфер дії суверенітету в міжнародному праві.
4. Міжнародна правосуб'єктність держав, міждержавних організацій: основні характеристики.
5. Особливості міжнародної правосуб'єктності унітарних держав, федерацій, конфедерацій.
6. Визнання в міжнародно-правових відносинах: передумови та правові наслідки.
7. Міжнародно-правове регулювання правонаступництва держав щодо договорів, членства в міжнародних організаціях.
8. Універсальні міжнародні організації: основні функції, повноваження, прийняття рішень та ефективність їх впливу на врегулювання міжнародних конфліктів, що загрожують миру та безпеці.
9. Регіональні міжнародні організації: основні повноваження, функції, прийняття рішень та набуття членства, припинення членства та їх вплив на сталий демократичний розвиток.
10. Процесуальні, програмні та рекомендаційні норми, як джерела міжнародного права.
11. Механізм реалізації норм міжнародного права в національній правовій системі України.
12. Особливості взаємодії та співвідношення міжнародного та національного права.
13. Резолюції і рекомендації міжнародних організацій і їх вплив на розвиток

правової системи в Україні.

- 14. Вплив міжнародних договорів на інституціональну систему України.*
- 15. Особливості взаємодії конституційного та міжнародного права в Україні.*
- 16. Рішення міжнародних судів як джерело права в Україні.*
- 17. Особливості міжнародно-правового регулювання громадянства. Правові наслідки подвійного громадянства в Україні.*
- 18. Міжнародно-правова регламентація прав трудящих-мігрантів.*
- 19. Міжнародні стандарти прав трудящих-мігрантів в законодавстві України.*
- 20. Міжнародні організації і суверенітет держав.*
- 21. Міжнародно-правовий статус біженців: особливості міжнародно-правового регулювання.*
- 22. Міжнародні стандарти та правовий статус внутрішньо переміщених осіб та особливості імплементації в Україні.*
- 23. Принцип незастосування сили та погрози силою. Юридичний зміст та учний аналіз. Проблеми міжнародно-правової реалізації.*
- 24. Міжнародно-правові аспекти та міжнародно-правові наслідки агресії Російської Федерації проти України.*
- 25. Міжнародно-правова відповідальність за злочини проти людства. Кваліфікація злочину.*
- 26. Міжнародно-правова відповідальність за злочини проти людяності. Кваліфікація злочину.*
- 27. Міжнародно-правові механізми відповідальності за злочини проти людяності.*
- 28. Міжнародний Кримінальний Суд: повноваження, функції, компетенція. Перспективи ратифікації Статуту МКС в Україні.*
- 29. Ситуація та спір в міжнародному праві. Відмінності у визначенні та розв'язанні. Міжнародно-правові механізми розв'язання ситуацій і вирішення спорів.*

30. Реформування Ради Безпеки ООН, як запорука ефективності прийняття рішень щодо забезпечення миру та безпеки в світі .
31. Міжнародно-правова кваліфікація анексії та окупації Криму і інших частин території України.
32. Агресія Російської Федерації проти України: Рішення, резолюції міжнародних організацій і міжнародних судів.
33. Міжнародно-правова відповідальність за порушення прав людини на окупованих територіях.
34. Гібридні форми і методи, непрямі дії, інші форми та наслідки ведення агресивної війни в сучасних міждержавних відносинах.
35. Проблеми реалізації права на самооборону в міжнародному праві.
36. Проблеми міжнародно-правової відповідальності за розв'язання агресивної війни.
37. Міжнародно-правова відповідальність за воєнні злочини: основні суб'єкти та механізм притягнення до відповідальності.
38. Міжнародно-правове забезпечення захисту цивільного населення під час збройних конфліктів.
39. Миротворчі сили ООН: міжнародно-правовий статус, порядок формування, юридичні підстави застосування.
40. Правовий статус військовополонених і міжнародно-правовий механізм захисту.
41. Особливості міжнародно-правового захисту жертв війни.
42. Основні принципи міжнародного права як фундамент сучасного правопорядку.
43. Принцип рівності та самовизначення народів і націй та Принцип територіальної цілісності. Юридичний зміст та взаємозв'язок.
44. Концепції становлення міжнародного права і їх вплив на розвиток системи сучасного міжнародного права.
45. У разі наявності окремого джерела (практикума, задачника)

здійснюється посилання на окремий документ.

Теми магістерських робіт

- 1. Передумови виникнення та розвиток звичаєвих норм в міжнародному праві.*
- 2. Юридичний зміст основних принципів міжнародного права.*
- 3. Інституційний механізм реалізації норм міжнародного права.*
- 4. Конвенційний механізм реалізації норм міжнародного права.*
- 5. Загальна спадщина людства в міжнародному праві: юридичний аналіз основних джерел..*
- 6. Розвиток міжнародно-правової доктрини в 17-19 сторіччі.*
- 7. Особливості міжнародного правотворчого процесу.*
- 8. Становлення та розвиток науки міжнародного права в Україні.*
- 9. Реалізація норм міжнародного права в національному праві України.*
- 10. Особливості становлення системи сучасного міжнародного права в 20 сторіччі та сучасна доктрина міжнародного публічного права.*
- 11. Спеціалізовані установи ООН: членство, основні функції, особливості прийняття рішень і їх вплив на подальший розвиток міжнародного права та національних правових систем.*
- 12. Система органів ООН: основні повноваження, особливості прийняття рішень, значення прийнятих рішень для сталого розвитку світового співтовариства.*
- 13. Юридична природа міжнародного публічного права і взаємозв'язок з іншими правовими системами.*
- 14. Юридично обов'язкова сила міжнародного права і дотримання міжнародно-правових зобов'язань державами.*
- 15. Регіональні міжнародні організації: компетенції, сфера дії, членство, особливості функціонування, прийняття рішень і суверенітет держав.*

16. Міжнародно-правова відповідальність за злочини проти людства, розв'язання агресивної війни. Механізми притягнення до відповідальності.

17. Міжнародно-правова відповідальність за злочини проти людяності, воєнні злочини. Компетенція Міжнародного Кримінального Суду, міжнародних трибуналів.

18. Міжнародно-правова відповідальність за порушення основних принципів міжнародного права.

19. Міжнародні договори, як основа сучасного правопорядку.

20. Особливості міжнародно-правового статусу штучних островів.

7. Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

- екзамени;*
- комплексні іспити;*
- стандартизовані тести;*
- реферати, есе;*
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;*
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;*
- інші види індивідуальних та групових завдань.*

8. Критерії та система оцінювання результатів навчання.

Наводиться опис критеріїв та системи оцінювання, а саме, розподіл балів для проведення заліку або екзамену, а також шкала оцінювання в якій показується співвідношення національної та ECTS

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	відмінне виконання
80-89	Добре	B	вище середнього рівня
75-79		C	загалом хороша робота
66-74	Задовільно	D	Непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
30-59	Незадовільно	FX	необхідне перескладання
0-29		F	необхідне повторне вивчення курсу

9. Рекомендовані джерела інформації.

Підручники та навчальні посібники:

1. Антонович М. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів. – Київ, вид-во «КМ Академія», 2003. - 308 с.
2. Анцелевич Г.О., Покрещук О.О. Міжнародне право: Підручник для студ. спец. "Міжнародне право" вищих навч. закладів / Українська академія зовнішньої торгівлі. - Київ. Вид-во «Пектораль», 2003. - 409 с.
3. Баймуратов М.О. Міжнародне право. Харків. Вид-во «Одісей», 2002. - 672 с.
4. Білорус І.О. Сучасне міжнародне морське право і морське право України / Українська академія зовнішньої торгівлі. - Київ, 2003.-116 с.
5. Блищенко И.П., Каламкарян Р.А., Карпец И.И. Международное уголовное право. М., 1995.

6. Блищенко И.П., Фесенко И.В. Международный уголовный суд.-М., 1998.
7. Буроменський М.В. Міжнародне право: Навч. посібник Київ, «Юрінком Інтер», 2005. - 336 с.
8. Буткевич В.Г., Мицик В.В., Задорожній О.В.
9. Міжнародне право. Основи теорії. Підручник для студ. вищ. навч. закладів за спец. "Міжнародне право", "Міжнародні відносини" Київ. Вид-во «Либідь», 2002. - 608 с.
10. Буткевич В.Г, Задорожній О.В. : Міжнародне право: Основні галузі. Підручник для студ. вищих навч. закл. за спец. "Міжнародне право", "Міжнародні відносини" Київ . вид-во «Либідь», 2004. -814 с.
11. Василенко В.А., Высоцкий А.Ф., Рыбальчик Д.Е. Международное морское право. - Киев, 1988.
12. Георгіца А.З. Міжнародне публічне право: Загальне частина. – Чернівці. Вид-во «Рута», 1995. - 230 с.
13. Георгіца А.З. Міжнародне публічне право: Особливі частина. Чернівці. ЧДУ, 1996. - 164 с.
14. Георгіца А.З., Чикурлій С.О. Міжнародне публічне право: Навч.-метод, посіб. / Чернівецький національний ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці. «Рута», 2002. - 175 с.
15. Дяків Т. Тетарчук І. Міжнародне право. Навчальний посібник для підготовки до іспитів. Центр навчальної літератури. 2019 р.
16. Дмитрієв А.І., Муравйов В.І. Міжнародне публічне право: Навч. Посібник. Київ. вид-во «Юрінком Інтер», 2001. - 638 с.
17. Дмитриченко І.В. Міжнародне право: Метод, вказівки з навч. дисципліни / Національний ун-т кораблебудування ім. Адмірала Макарова. Гуманітарний ін-т. – Миколаїв. Вид-во «Атол», 2004. — 80 с.
18. Лукашук И.И. Международное право. Общая часть: Учебник. -Москва. Из-во «БЕК», 1996.
19. Лукашук И.И. Международное право. Особенная часть: Учебник. -

- Москва. Изд-во «БЕК», 1997.
20. Мацко А.С. Міжнародне право: Навч. посіб. / Міжрегіональна академія управління персоналом. – Київ, МАУП, 2005. - 216 с.
 21. Матіас Гердеген. Міжнародне право. Навчальний посібник. 516 с. Вид-во «К.І.С.» Київ. 2011р.
 22. Мицик В.В., Буроменський М.В., Буткевич О.В. Міжнародне публічне право Підручник. Том 1. 416с. Вид-во «Право» 2019 р.
 23. Мицик В.В., Буроменський М.В., Гнатовський М.М.,
 24. Міжнародне публічне право. Том 2. 624 с. Вид-во «Право». 2019 р.
 25. Нгуен Куок Динь. Международное публичное право. 2-х т. Перевод с франц. Киев, Сфера, 2001.
 26. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право : навч. посіб. / Н. В. Пронюк. Київ. 2010. – 344 с.
 27. Репецький В.М., Лисик В.М. Міжнародне гуманітарне право. Підручник. 467 с. Вид-во «Знання». 2007 р.
 28. Степанюк А. А. Міжнародне приватне право : підручник / А. А. Степанюк. – Харків. Вид-во «Кроссрод», 2008 р. – 696 с.
 29. Сироїд Т.Л. Міжнародне публічне право; підручник. 714 с.; Вид-во «Феникс», Одеса, 2017 р.
 30. Теліпка В.Є. Овчаренко А.С. Міжнародне публічне право; навчальний посібник. Центр учбової літератури. Київ, 2010 р.
 31. Тимченко Л. Д. Міжнародне право : підручник Київ. Вид-во «Знання», 2012. – 631 с.
 32. Жан Тускоз . Міжнародне право. Підручник. Київ 1998 р.. Вид-во «АртТек» .
 33. Чубарев В.Л. Елементарний курс права міжнародні договори: Навч. посібник. Київ. 2001. - 176 с.
 34. М.Гнатовський, А.Кориневич, Н.Гендель, О.Поєдинок, В.Лисик,

Т.Короткий. Міжнародне гуманітарне право. Навчальний посібник для юристів. Українська Хельсинська Спілка. 2017 р.

Додаткова література:

- 23.Беллер Гернот, Дмитрієв А. Вестфальський мир 1648 року (до 350-ї річниці договорів). – Київ. Вид-во «Ін Юре», 1998.
- 24.Міжнародне право в документах . М.В. Буроменський (уклад.). — Харків. Видавництво Національного ун-ту внутрішніх справ, 2003. - 376 с.
- 25.Права людини: Міжнародні договори України, декларації, документи. – Київ. Юрінком, 1992.
- 26.Антипенко Владимир Федорович. Современный терроризм; состояние и пути его предупреждения в Украине: Дис. ... к.ю.н.: 12.00.08 / НАН Украины; Институт государства и права им. В.М. Корецкого. - К., 1999. - 178 с.
- 27.Антонович М. Відповідальність держави та особи в міжнародному праві // Український часопис міжнародного права. -2002.
- 28.Антологія української юридичної думки. Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН . В.Н. Денисов (упоряд.), К.О. Савчук (упоряд.). – Київ. Юридична книга, 2002. - Т. 3: Міжнародне право. -2004. -567 с.
- 29.Мережко О.О. Концепція гуманітарної інтервенції і механізм захисту прав людини в рамках ООН: Дис.... канд. юри, наук: 12.00.11 / Київський національний ун-т ім. Т. Шевченко Інститут міжнародних відносин. – Київ. 1996. - 175 с.
- 30.Мережко О. Поняття міжнародного договору в сучасні доктрині і практиці міжнародного публічного права // Українське право. - 2001. - № 1. - С, 12-128.
- 31.Блажевич Ю. Деякі аспекти історичного розвитку інституту відповідальності за міжнародні правопорушення // Підприємництво, господарство і право. - 2002, № 5.

32. Буроменський М. Застосування міжнародно-правових норм про права людини у внутрішньому правопорядку України // Вісник Академії правових наук України.-1999. - № I. - С. 86-94.
33. Буроменський М.В. Міжнародне право. Гендерна експертиза / Проект "Гендерна експертиза українського законодавства"; Програма ПРООН "Сприяння гендерній рівності"; Міжнародний фонд "Відродження"; Київ. Логос, 2001. - 40 с.
34. Буткевич В.Г. Соотношение внутригосударственного и международного права. - Киев., 1982.
35. Буткевич О. Дипломатичні відносини Директорії України (1918-1921 рр.) // Український часопис міжнародного права. -1995. -№1.
36. Буткевич О. Статус іноземців в стародавньому міжнародному праві // Український часопис міжнародного права. - 2002. -№3.
37. Василенко В.А., Высоцкий А.Ф., Рыбальчик Д.Е. Международное морское право. - Киев., 1988.
38. Вінгловська О.І. Імплементация міжнародних стандартів прав дитини в національному законодавстві України: Дис.... канд. юрид. наук: 12.00.11 / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка; Інститут міжнародних відносин. - Киев., 2000. - 216 с.
39. Войтович С. Система та право міжнародних економічних організацій // Український часопис міжнародного права. - 2002. -№1.
40. Денисов В. Н. Международное право как составная часть правовой системы Украины // Юридическая практика. - 12 октября 2000 года. -№ 41.
41. Денисов В.Н., Евинтов В.И. Международное сообщество правопорядок. - Киев., 1992.
42. Денисов В.Н., Євінтов В.І. Суверенітет України і міжнародне право. — Киев., Вид-во «Манускрипт», 1995.
43. Дмитрієв А.І., Мацко А.С., Муравйов В.І. Міжнародне публічне право: Практикум. Киев. Вид-во «Юрінком Інтер», 2001. - 348 с.
44. Сандровський К.К. Зовнішні зносини України: сторінки історії //

Український часопис міжнародного права 1995. -№1.

45. Чубарев В.Л., Мацко А.С. Україна в міжнародно-правових відносинах. Боротьба зі злочинністю та взаємна правова допомога. Київ. Вид-во «Юріком», 1996. — Кн. 1.
 46. Пикте Жан. Развитие и принципы международного гуманитарного права.
 47. Международный Комитет Красного Креста. -Москва. 1994 р.
 48. Олександр Задорожній. Порушення агресивною війною Російської Федерації проти України основних принципів міжнародного права. Київ, вид-во «К.І.С.» 2015 р. 695 с.
 49. Dictionary of Law. 3-rd Ed. - Oxford: Oxford University Press, 1994.-1034 p.
 50. United Nations Declaration and International Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination // Published by the United Nations Department of Information / Dpi (858) Rev/ HR - June 1997-97-13062-15 m.
 51. United Nations civilian Police: Handbook. - 2000.
 52. Навчальні матеріали онлайн (pidruchniki.website) © 2010 - 2019
 53. Nussbaum A. Concise, History of the Law of Nations. – New York. 1947
 54. Schwarzenberger G., Brown E.D., Manual of international Law. - London. 1976
 55. Fenwick Ch., International Law. – New York. 1965
 56. Starke J. An Introduction to international Law. – London. 1963
- info{at}pidruchniki.com

Веб-сайти:

1. Офіційний сайт Верховної Ради України □ Електронний ресурс □ - Режим доступу:
<http://portal.rada.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Організації Об'єднаних Націй:
<https://www.un.org/en/about-un/>
3. Рада Безпеки ООН
<https://www.un.org/securitycouncil/>
4. Програма ООН в Україні

<https://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home.html>

5. Міжнародний Суд ООН

<https://www.icj-cij.org/ru>

6. Міжнародний Кримінальний Суд

<https://www.icc-cpi.int/>

7. Українська Хельсінська Спілка

<https://helsinki.org.ua> ›

Нормативні джерела. Збірки документів :

1. Конституція України від 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 30. - Ст. 141. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua
2. Декларація про державний суверенітет України від 16.07.1990 року № 55-XII//
3. Відомості Верховної Ради УРСР. - 1990. - № 31. - Ст. 429. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua
4. Про правонаступництво: Закон України від 12.09.1991 року № 1543-XII // Відомості Верховної Ради України. - 1991. - № 46. - Ст. 617. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua
5. Акт проголошення незалежності України від 24.08.1991 року № 1427-XII // Відомості Верховної Ради України. - 1991. - № 38. - Ст. 501. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua
6. Закон України "Про міжнародні договори України" 2004 р. //
7. Закон України "Про дипломатичну службу України 2001 р. //
8. Закон України "Про біженців" 2001 р. //
9. Віденська конвенція про право міжнародних договорів, 23.05. 1969 р.
10. Венская конвенция о праве международных договоров 1969 г. // Международное право в документах: Учеб. пособ. / Сост.: Н.Т. Блатова, Г.М. Мелков. - 2-ое изд. - М.: Инфра-М., 1997. -696 с.
11. Віденська конвенція про представництва держав у їх зносинах з

- міжнародними організаціями універсального характеру, від 14.03.1975 р.*
12. *Конвенція о дипломатических отношениях 1961 г. //Юрид. ежегодник ООН 1972 г. - Нью-Йорк, 1978. - С. 314-325.*
 13. *Конвенція о консульских отношениях 1963 р. // Юрид. ежегодник ООН 1972 г. -Нью-Йорк, 1978. -С. 326-341.*
 14. *Конвенція про правонаступництво стосовно міжнародних договорів 1978р. // Україна в міжнародно-правових відносинах. Київ. Вид-во «Юрінком», 1996. - С. 58-90.*
 15. *Віденська конвенція «Про правонаступництво держав стосовно державної власності, державних архівів і державних боргів», від 08.04.1983 р.*
 16. *Статут Організації Об'єднаних Націй від 26.06.1945 року*
 17. *Статут Міжнародного Суду ООН . Стаття 38 Статуту Міжнародного суду ООН (витяг)*
 18. *Статут Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО). (Лондон 16.11. 1945 р.)*
 19. *Конвенція про привілеї й імунітети ООН, від 13.02. 1946 р.*
 20. *Конвенція про привілеї й імунітети спеціалізованих установ, прийнята ГА ООН 21.11. 1947 р.*
 21. *Положення про Комісію з міжнародного права, від 21.11. 1947 року*
 22. *Правила процедури скликання міжнародних конференцій держав. Прийняті ГА ООН 03.12. 1949 р.*
 23. *Декларація принципів міжнародного права, які стосуються дружніх відносин та співробітництва держав відповідно до Статуту ООН 1970 р. - ООН. - Нью-Йорк, 1970.*
 24. *Манільська декларація про мирне врегулювання міжнародних спорів від 15.11. 1982 р.*
 25. *Заключний акт Наради з Безпеки і Співробітництва в Європі, від 01.08.1975р.*
 26. *Відповідальність держав за міжнародно-протиправні діяння. Рез.*

- Генеральної асамблеї ООН 56/83 від 12.12.2001 р.*
27. *Загальна декларація прав людини. - Київ. Вид-во «Право», 1995.*
 28. *Факультативний протокол № 1 до Міжнародного пакту про громадянські та політичні права. - Київ. Вид-во «Право», 1995.*
 29. *Угода про допомогу біженцям і вимушеним переселенцям, від 24.09.1993 р.*
 30. *Конвенція про статус біженців, від 28.07. 1951р.*
 31. *Конвенція про статус апатридів, від 28.09.1954 р.*
 32. *Міжнародний пакт про громадянські й політичні права, від 16.12.1966 р.*
 33. *Факультативний протокол № 1 до Міжнародного пакту про громадянські та політичні права. - Київ. Вид-во «Право», 1995.*
 34. *Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права, 16.12.1966 р.*
 35. *Європейська конвенція про захист прав і основних свобод людини. - Київ. Вид-во «Право», 1999.*
 36. *Конвенція ООН з морського права, від 10.12. 1982 р.*
 37. *Угода про застосування Частини XI Конвенції ООН з морського права від 10 грудня 1982 року, від 29.07. 1994 р*
 38. *Договір про Антарктику, 01.12. 1959 р.*
 39. *Протокол про охорону навколишнього середовища до Договору про Антарктику, від 04.10. 1991 р.*
 40. *Конвенція про мирне врегулювання міжнародних конфліктів від 05(18) жовтня 1907 р.*
 41. *Статут Міжнародного кримінального Суду від 17.07. 1998 р.*

Список літератури складається з двох частин: основної і додаткової. До списку основної літератури включаються підручники, навчальні посібники, конспекти лекцій, методичні вказівки до практичних занять, плани семінарських занять тощо. Додаткова література може бути надана в електронному вигляді із забезпеченням вільного доступу здобувачі вищої освіти.

Список додаткової літератури призначений для більш поглибленого вивчення окремих розділів, тем або навчальної дисципліни в цілому.